

Aktivt friluftsliv Gävle - friluftsplän

Processinriktad handlingsplan år 2022-2030

Friluftspläns handlingsplan förverkligas och följs upp genom Gävle kommuns, Livsmiljö Gävle, ordinarie verksamhetsplanering.

Tema	Engagemang och behov (Rubrik på satsningen och målgruppen)	Möjligheter och förutsättningar (Kort beskrivning av förutsättningar som finns och resultat som förväntas)	Skapa (Målbeskrivning - vad ska göras)	Involvera (Beskriv hur målgruppen och andra samarbetspartners involveras i arbetet)	Inspirera (Beskriv hur information ska ske för att fler ska de del av satsningen)	Följa upp (Beskriv hur satsningen kommer följas upp)	Tid (Beskriv vilket år satsningen genomförs)	Ansvar (Beskriv vem som ansvarar för satsningen)
Hållbar friluftsutveckling								
	Friluftsplänen ska vara ett stöd i arbetet med framtagandet av kommunens gemensamma gröstrukturplan	Kommunen ska gemensamt ta fram en gröstrukturplan, där friluftslivet kommer vara en del i det arbetet.	Fritid ska delta i en arbetsgrupp för framtagandet av kommunens gröstrukturplan.	Kommunövergripande samarbete mellan olika avdelningar och sektorer.		Aterkoppla till Kultur- och fritidsnämnden om arbetet.	2022-2030	Kommunövergripande arbete
Den nationella friluftspolitiken								
	Redovisning till Gävle kommuns miljöbokslut	Årligen genomförs en sammanställning av kommunens friluftssatsningar och åtgärder kopplat till miljöstrategiska programmets mål.	Fritid deltar i Livsmiljö Gävles MSP arbetsgrupp och redovisar genomförda och planerade aktiviteter.	Dialog med berörda på avdelningen Fritid.			Årligen	Kommunövergripande arbete
	Sveriges friluftskommun	Ett av målen i Gävle kommuns miljöstrategiska program är stärkt biologisk mångfald och fler värdefulla rekreationsområden, där en av indikatorerna är att Gävle ska vara en friluftskommun.	Besvara årlig enkät från naturvårdsverket.	Fritid, Livsmiljö Gävles naturvårdsgrupp samt andra berörda enheter och avdelningar.	Om Gävle blir Sveriges friluftskommun kommer en marknadsföringskampanj att hållas där information i kommunens hemsidor, sociala medier samt lokal media.	Årlig uppföljning av resultatet från enkätundersökningen. Målet med enkäten är att över tid mäta kommunernas arbete som bidrar till att uppnå friluftsmålen.	Årligen	Kultur- och fritidsnämnden
Aktivt friluftsliv året om								
	Hållbar vattenförsörjning för konstnösanläggning i Hemlingby friluftsområde	Idag används dricksvatten för konstnös i Hemlingbybacken och snowpark. En ny hållbar lösning ska arbetas fram för att utveckla och samnyttja konstnösanläggningen för Slombacken och längdskidspar.	I samverkan med Gästrike vattens projekt MON utreda möjligheter för att nyttja råvattensledning till Hemlingby friluftsområde.	Samverkan mellan avdelningen Fritid, Gästrike vatten och Gavle fastigheter.	Möjliggöra och öka intresset hos fler Gävlebor att ägna sig åt vinteraktiviteter.	Löpande information i kultur- och fritidsnämnden.	2022-2026	Kultur- och fritidsnämnden
	Omvärldsbevakning och trendspaning för framtidens friluftsliv	Ta del av forskningsresultat och andra kommuners goda exempel är av stor vikt för att få en god kännedom om trender, framtidsutveckling och förslag på satsningar som bidrar till att vara en attraktiv friluftskommun.	Öka kunskapsnivån genom att ta del av forskningsresultat samt delta i relevanta nätverk och träffar för att se hur andra kommuner, regioner eller företag arbetar.	Förmedla kunskapen vidare internt till berörda verksamheter.	Förmedla kunskapen vidare internt till föreningar och aktörer för att inspirera till fler satsningar på friluftslivet.	Redovisa internt.	Årligen	Kultur- och fritidsnämnden
	Allemansrätten - Öka Gävlebornas kunskapsnivå	En ökad kunskap om allemansrätten bidrar till en större förståelse och ökat engagemang för djur-, natur- och miljöfrågor.	Lyfta allemansrätten vid olika friluftsevenemang som anordnas, exempelvis Hemlingbydagen, Fiskets dag mm. Allemansrätten kan också lyftas i samband med framtagande av informationsmaterial eller liknande.	Samverkan med friluftsföreningar och med olika avdelningar inom kommunen.	Fysiskt i form av informationsmaterial eller liknande och i dialogmöten med allmänheten vid olika evenemang.	Rapporterar in i avdelningens verksamhetsrapport.	2022-2030	Kultur- och fritidsnämnden
	Friluftprojekt - Satsningar som ökar Gävlebornas möjligheter till ett rörligt friluftsliv	Fler satsningar på friluftslivet ökar möjligheten för att fler ska komma ut i naturen och utöva friluftsliv. Operativa satsningar på både nya och förbättring av befintliga friluftsområden bidrar till ett mer och lättillgängligt friluftsliv.	Ett ökat deltagande och samverkan i operativa projekt, både externa och interna, som utifrån ett hållbarhetsperspektiv skapar välbesökta och inspirerande anläggningar och miljöer att utöva friluftsliv i.	Ansöka och driva projekt i samverkan med föreningar, näringslivet, internt i kommunen samt regionalt.	Lyfta satsningar på kommunens webb och i vissa fall media.	Rapporterar in i avdelningens verksamhetsrapport.	2022-2030	Kultur- och fritidsnämnden

Tema	Engagemang och behov (Rubrik på satsningen och målgruppen)	Möjligheter och förutsättningar (Kort beskrivning av förutsättningar som finns och resultat som förväntas)	Skapa (Målbeskrivning - vad ska göras)	Involvera (Beskriv hur målgruppen och andra samarbetspartners involveras i arbetet)	Inspirera (Beskriv hur information ska ske för att fler ska de del av satsningen)	Följa upp (Beskriv hur satsningen kommer följas upp)	Tid (Beskriv vilket år satsningen genomförs)	Ansvar (Beskriv vem som ansvarar för satsningen)
	Landskapsleden Gästrikeleden - för vandrare och cyklist	Vandring och cykling är växande friluftaktiviteter. Gävles landskapsled, Gästrikeleden, passerar Sandviken, Ockelbo, Hofors och Gävle kommun. Leden passerar genom ett varierande naturlandskap och visar upp Gästriklands kultur- och naturhistoria.	Ett fortsatt arbete att underhålla leden för att den ska kännas trygg och attraktiv att vandra och cykla på. Delta i kommungemensamma projekt för att utveckla och höja standarden på leden för att få högre nyttjandegrad. Den digitala informationen ska bli bättre.	Samverkan med föreningar och grannkommuner.	Lyfta leden i digitala sammanhang. Förbättra den fysiska informations- och vägvisningsskyltar samt kartor på leden.	Intern och extern uppföljning tillsammans med övriga Gästriklandskommuner via möten.	2022-2030	Kultur- och fritidsnämnden
	Paddling i variationsrika vattenmiljöer	I Gävle kommun finns många goda möjligheter för paddling. Allt från äventyrligt försande till spegelblanka lättpaddlade vatten i åar, älvar, sjöar och hav. Gavleån är en tillgång för Gävle och där friluftsliv kan utövas i stadsnära miljöer. Testeboån och Dalälven bjuder på vildmark- och naturupplevelser. Jungfrukusten bjuder på havspaddling och kulturupplevelser. Genom Gävles varierande paddelvatten finns möjligheter för såväl nya som vana paddlare.	För att gynna paddling i kommunen och nå fler målgrupper krävs insatser som till exempel fler lägnings-upptagningsplatser på strategiska platser samt information om paddling, både fysiskt och digitalt.	Samverkan med aktörer som tillhandahåller kanotuthyrning samt mellan kommunens tjänstepersoner som arbetar med underhåll av paddlingsleder.	Kommunens webb, sociala medier och VisitGävle.	Årlig inventering av materialet.	2022-2030	Kultur- och fritidsnämnden
	Stödja och möta efterfrågan på att utveckla cykelleder	Cykling i alla former men framförallt MTB är en aktivitet som växer stadigt i Sverige. Gävle har en stor potential för att satsa och utveckla områden som är optimala för cykelaktiviteter.	Delta i projekt som arbetar med operativa satsningar för cykelleder samt stödja föreningar och aktörer som har idéer på att utveckla cykelaktiviteter.	Samverka regionalt och över kommungränser samt med lokala cykelföreningar	Kommunens webb och VisitGävle.	Årlig uppföljning av satsningar.	2022-2030	Kultur- och fritidsnämnden
Samverkan och engagemang								
	Friluftsdiallog - samverkan mellan friluftslivets aktörer	Det finns många privata och kommunala aktörer som arbetar med friluftsförfrågor. Ett friluftsförum skapar en plattform där friluftslivets aktörer kan mötas för att inspirera, lyfta behov och delge information. Syftet med en sådan dialog är att öka kunskapen och engagemanget.	Hitta former för hur dialog med friluftslivets aktörer kan se ut.	Friluftslivets aktörer, föreningar, organisationer, näringsliv, statliga myndigheter, skogsbolag och kommunala representanter.	Inspirera aktörer till att delta i dialogerna.	Kontinuerligt utvärdera forumet för att se vilka aktuella ämnen och fokusområden som ska lyftas.	2023-2030	Kultur- och fritidsnämnden
	Införa ekonomiskt stödssystem för friluftslivets föreningar	I dagsläget är inte kommunens ekonomiska stödssystemet för föreningar anpassat för friluftslivets föreningar som gör satsningar inom friluftslivet som är riktat till allmänheten. Friluftslivets aktörers verksamheter skiljer sig från föreningslivets barnidrottsverksamheter som idag är berättigade att söka kommunala stöd. Genom att utforma ett ekonomiskt stödssystem för föreningar som gör satsningar inom friluftslivet för allmänheten bidrar föreningarna till ett mer tillgängligt friluftsliv.	Utreda och införa ekonomiskt stödssystem för föreningar som gör satsningar för friluftslivet som gynnar allmänheten utan krav på barn och ungdomsverksamhet i föreningen.	Kommunaltjänstepersoner och föreningar	Kommunens webb. Informera samtliga aktörer som arbetar med friluftsliv i kommunen.	I samband med revidering av kommunens stödssystem.	2022-2024	Kultur- och fritidsnämnden
	Delaktiga i satsningar som gynnar fritidsfiske i kommunen	Delta i satsningar och utveckling för att skapa bra förutsättningar för fritidsfiske i insjöar, åar och hav.	Fritid ska lyfta lyckade satsningar och inspirera fler till att ägna sig åt fritidsfiske på sin fritid.	Samverkan sker med länsstyrelsen, fiskevårdar och mellan kommunens sektorer.	Åtgärderna lyfts i media, på kommunens webb och i samverkansgrupper.	Ta del av Länsstyrelsens och andra aktörers arbete.	2022-2030	Kultur- och fritidsnämnden
Attraktiva livsmiljöer - samhällsplanering ur ett friluftsperspektiv								

Tema	Engagemang och behov (Rubrik på satsningen och målgruppen)	Möjligheter och förutsättningar (Kort beskrivning av förutsättningar som finns och resultat som förväntas)	Skapa (Målbeskrivning - vad ska göras)	Involvera (Beskriv hur målgruppen och andra samarbetspartners involveras i arbetet)	Inspirera (Beskriv hur information ska ske för att fler ska de del av satsningen)	Följa upp (Beskriv hur satsningen kommer följas upp)	Tid (Beskriv vilket år satsningen genomförs)	Ansvar (Beskriv vem som ansvarar för satsningen)
	Ta fram verktyg för att inventera och värdera friluftsområden	Ett verktyg för att värdera områdens olika friluftsvärden. Genom att likvärdiga bedömningar görs i olika områden skapas förutsättningar för att ta hänsyn till och värna friluftslivet i dessa områden samt arbeta för att få en bredd på olika områden med friluftsvärden som gynnar olika målgrupper.	Det framtagna materialet kan användas i samrådsförfaranden eller som underlag i kommunens samhällsplanering.	Samverkan och stöd till Gävle kommuns berörda verksamheter som arbetar med samhällsplanering och fritidsverksamheter.		Revidering av mallen efter behov.	2022-2023	Kultur- och fritidsnämnden
Hitta ut - målgruppen i fokus								
	Digital friluftskarta	Det är stor efterfrågan på kartor inom friluftslivet. Genom att satsa på kartor och samla det på en gemensam plats, en friluftskarta, kan nya målgrupper nås och fler hittar ut.	Inventera och dokumentera friluftsområden och aktiviteter på en gemensam digital friluftskarta.	Samverkan internt och externt tillsammans med Gästriklands kommuner, näringsliv och föreningar.	Kommunens webb och VisitGävle.	Årlig inventering och löpande uppdatering av den digitala kartan	2022-2023	Kultur- och fritidsnämnden
	Tillgänglighetsanpassat friluftsliv	Trygga och tillgängliga friluftsaktiviteter eller miljöer är viktiga för att flera målgrupper ska våga och kunna ägna sig åt friluftsliv året om.	Utveckla och förbättra tillgänglighetsanpassningar så som bland annat friluftsanordningar, fysisk info, bärager eller belysning för friluftsområden eller aktiviteter.	Interna och extern aktörer.	Lyfta större tillgänglighetsanpassningar som positiva nyheter.	Löpande uppdatering	2022-2030	Kultur- och fritidsnämnden
	Öppen data - Digital utveckling av friluftslivet	Genom att tillgängliggöra den data som kommunen har kan det öppna nya möjligheter för företag och andra aktörer att skapa digitala verktyg i form av appar eller liknande som gynnar friluftslivet.	Fortsätta att leverera och tillgängliggöra Öppen data för friluftslivets aktörer.	Samverkan mellan kommunens tjänstepersoner som arbetar med att offentliggöra den öppna datan och Fritid.	Kommunens webb.	Uppdatera och se över datan en gång per år. Rapportera till avdelningens verksamhetsplan.	2022-2030	Kultur- och fritidsnämnden
	Synliggöra friluftslivet - information	Genom att synliggöra friluftslivet i digitala och fysiska informationsmaterial finns förutsättningarna för att få fler att ta del av materialet och kan hitta ut till de olika friluftsområdena och aktiviteter.	Se över, uppdatera och lägga till information om friluftslivet digitalt och i fysiska informationsmaterial.	Kommunikationsavdelningen och andra sektorer inom kommunen, föreningar och privata aktörer.	Lyfta informationen i kommunens webb och andra digitala sammanhang.	Kontinuerligt följa upp och uppdatera informationsmaterial.	2022-2030	Kultur- och fritidsnämnden
	Tillgång till välskötta och fina friluftsområden	Friluftsanordningar i form av bryggor, bänkbord, skyltar och rastplatser är viktiga i ett friluftsområde då det ökar tillgängligheten och ger ett mervärde för besökaren. Tillika bidrar välskötta friluftsanordningar och en fungerade sopherantering till att områdena upplevs mer attraktivt.	Med hjälp av skötsel och framtagna underhållsrutiner, se var behovet för att utveckla, underhålla befintliga eller bygga nya friluftsanordningar på olika platser finns.	Samverkan med länsstyrelsen och andra externa parter som arbetar med insatser i friluftslivet.	Kommunens webb.	Årlig inventering och uppföljning av kommunens friluftsområden.	2022-2030	Kultur- och fritidsnämnden
Friluftslivet i en stad som växer								
	Utvecklingsplan för Hemlingby friluftsområde	Hemlingby friluftsområde är ett strategiskt betydande område i centrala Gävle för gävlebor i alla åldrar. Satsningar och en tydlig plan för området möjliggör att fler tar del av området.	Utreda och ta fram en utvecklingsplan för hela Hemlingby friluftsområde.	Föreningar, Gävlebor och besökare, Länsstyrelsen, externa aktörer och Gävle kommuns olika sektorer som har koppling till Hemlingby	I samråd och dialog informera om planerade satsningar.	Besluta plan i nämnd hur arbetet framåt i Hemlingby ska utvecklas.	2024-2030	Kultur- och fritidsnämnden
	Kollektivtrafik och gång- cykelvägar till friluftsområden - från stad till natur	Kollektivtrafiken och gång- och cykelvägar möjliggör för människor att röra sig mellan olika naturområden och upptäcka nya platser och få nya upplevelser. Ur ett tillgänglighetsperspektiv blir friluftslivet mer jämställt och fler målgrupper har samma förutsättningar att besöka platserna.	Arbeta för att öka och synliggöra vart kollektivtrafiken och gång- och cykelvägar når frilufts- och naturområden för allmänheten.	Intern samverkan inom kommunen.	Kommunens webb.	Följa upp intern hur arbetet fortlöper. Redovisa i miljöbokslutet.	2022-2030	Kultur- och fritidsnämnden
Inlandets variationsrika miljöer								

Tema	Engagemang och behov (Rubrik på satsningen och målgruppen)	Möjligheter och förutsättningar (Kort beskrivning av förutsättningar som finns och resultat som förväntas)	Skapa (Målbeskrivning - vad ska göras)	Involvera (Beskriv hur målgruppen och andra samarbetspartners involveras i arbetet)	Inspirera (Beskriv hur information ska ske för att fler ska de del av satsningen)	Följa upp (Beskriv hur satsningen kommer följas upp)	Tid (Beskriv vilket år satsningen genomförs)	Ansvar (Beskriv vem som ansvarar för satsningen)
	Landsbygdsprojekt som främjar friluftsliv i inlandet	Det finns stor utvecklingspotential för friluftsliv i inlandet. Genom att delta i projekt, både i strategiska och operativa, finns förutsättningar att utveckla och synliggöra inlandets friluftsliv ytterligare.	Delta i landsbygdsutvecklingsprojekt som är kopplade till friluftslivet.	Utvecklingsgrupper i ytterområden, förenings- och näringsliv, samverkan inom och mellan kommunens sektorer	Lyfta fram vad projekten har resulterats i på webb och i samverkansmöten med landsbygdens aktörer.	Efter avslutade projekt ska projektets resultat och anordningar arbetas in i ordinarie verksamhet med skötsel och informationspridning.	2022-2030	Kultur- och fritidsnämnden
	Synliggöra inlandets friluftsområden för Gävlebor och besökare	Vart finns tysta områden, fiskrika vattendrag eller bra leder för MTB? Synliggöra välskötta och tillgängliga friluftsmiljöer i inlandet som möjliggör för friluftssaktörer att bedriva verksamheter eller för Gävlebor att upptäcka och besöka på egen hand.	Lyfta och skapa tydlig och lättillgänglig information om Gävles besöksmål i inlandet i olika forum och informationskanaler.	Föreningar och besöksnärning.	Kontinuerligt uppdatera information och marknadsföra nya platser.	Följa upp och kvalitetssäkra att det finns miljöer som inspirerar olika målgrupper.	2022-2030	Kultur- och fritidsnämnden
Gävles skärgård - en del av jungfrukusten								
	Tillgängliggöra Gävles kust och öar för båtlivet	Fler och välskötta friluftsanläggningar och allmänna bryggor efter kust och på öar möjliggör att fler hittar ut och upptäcker nya platser.	Utveckla nya platser och underhålla befintliga friluftsanordningar som tilltalar olika målgrupper.	Båtförbundet, naturreservatsförvaltare, samhällsplanering etc.	Kontinuerligt uppdatera information och marknadsföra nya platser.	Kontinuerligt följa upp skötsel och underhåll samt inventera nya platser att utveckla.	2022-2030	Kultur- och fritidsnämnden
	Kustutvecklingsprojekt	Delar av kusten är privatiserat och fler platser behöver tillgängliggöras för allmänheten. Gävle kommun har genom åren deltagit i både strategiska och operativa projekt för att utveckla friluftslivet vid kusten. Detta arbete behöver fortsätta för att öka tillgängligheten till kust och öar.	Delta i kustutvecklingsprojekt med fokus på operativa insatser för att utveckla och skapa fler och tillgängliggöra besöksplatser efter kusten och på öar.	Genom samverkan med båtförbundet och närliggande kommuner	Lyfta fram vad projekten har resulterats i och lyfta in det i kommunens ordinarie plan för informationshantering och marknadsföring.	Efter avslutade projekt ska projektets resultat och anordningar arbetas in i ordinarie verksamhet.	2022-2030	Kultur- och fritidsnämnden
	Utveckling av sommaridyllen Limön	Limön har stor utvecklingspotential och kan utvecklas ytterligare för att nå fler besökare och målgrupper.	Delta i utvecklingsprojekt och satsningar för Limön.	Samverkan inom kommunen och Limöns stugföreningar.	Kommunens webb.	Följa upp ytterligare utvecklingsbehov och efterfrågan.	2023-2030	Kultur- och fritidsnämnden
	Blå Flagg utmärkelse - Gävle gästhamn	Blå Flagg är en internationell miljöutmärkelse som hamnar och stränder kan bli tilldelade. Genom att få utmärkelsen visar det att Gävle arbetar ur ett miljöperspektiv, där både hamnen och dess besökare blir mer medvetna om miljöfrågor kopplat mot vatten.	Fortsätt att arbeta med utveckling för att bibehålla Blå Flagg utmärkelsen.	Dialog och samverkan med de som är ansvariga för Blå Flagg. Samverkan och kunskapsutbyte internt med driftpersonal och tjänstepersoner som arbetar med Gävle gästhamn samt samverka med fastighetsägaren GFAB.	Marknadsföra och lyfta miljöcertifieringen på kommunens webb och VisitGävle samt hemsidor/broschyrer kopplat mot gästhamnar.	Kontinuerligt undersöka om nya krav för Blå Flagg fastställs och arbeta för att ständigt bli bättre genom nya aktiviteter eller åtgärder för miljön.	Årligen	Kultur- och fritidsnämnden
	Blå Flagg utmärkelse - friluftsbad	Blå Flagg är en internationell miljöutmärkelse som hamnar och stränder kan bli tilldelade. Genom att få utmärkelsen visar det att Gävle arbetar ur ett miljöperspektiv, där både stranden och dess besökare blir mer medvetna om miljöfrågor kopplat mot vatten.	Undersöka möjligheten för att ansöka och tilldelas utmärkelsen för något av Gävles offentliga friluftsbad.	Dialog och samverkan med de som är ansvariga för Blå Flagg. Samverkan och kunskapsutbyte internt med driftpersonal och berörda aktörer med koppling till friluftsbadet.			2022-2030	Kultur- och fritidsnämnden